

To keramikere med kokekarer og sopolime som ide-kilder

To prosjekter pekte seg ut i forhold til mine forventninger til Neo-tradisjon som en synliggjøring av prosessen fra tradisjon til nyskaping. Det var *Jorun Kraft Mos* skulpturelle bearbeidelse av bjørkeris og gammelt vidjehåndverk, og *Søren Ubisch'* rundbunne «krukker», utviklet fra gamle steinalder-kokekarer til abstrakte former. De gir kjente objekter et nytt univers.

I begge disse prosjektene var det tatt utgangspunkt i en tradisjonell gjenstand, opprinnelig skapt ut fra menneskets praktiske behov. Både sopolimen og kokekaret/krukken er i tillegg symboler for kvinnearbeid.

I begge tilfellene tas tilskueren med på en «reise», slik Søren Ubisch beskriver det i prosjekt-katalogen, fra tradisjon med utvalgte elementer, via åpne overlapp som synliggjør tidsbuen mellom kunstneren og ide-kilden, til kunstnerens verden slik den kommer til uttrykk med tradisjon som hjelpemiddel.

En prosess, eller reise om man vil, som Neo-tradisjon brukt som arbeidsmåte gjorde mulig.

Jorun Kraft Mo — «sopolimer»

Sopolimets element er jord og luft. Den fører en fra mørke til lys. Den taler befielsens språk, men fremhever nødvendigheten av et fast holddepunkt. Funksjonen tilfredsstiller våre behov for orden, renhet og klarsyn. Vidjespenningens

fasthet gjør grepet og en styrt handling mulig. Jorun Kraft Mo ønsket med sitt prosjekt å ivareta en kulturarv, men førte den lengst mulig bort fra husflidstradisjonen.

Dette lyktes hun med gjennom å ta utgangspunkt i materialet og håndverket i en original sopolime. Hun har revet seg løs fra den bundne formen, bestemt av sopolimens funksjon. Med tollekniv som redskap har hun så tatt fat i bjørkerisets muligheter som byggemateriale. Resultatet var fem objekter/skulpturer som gav meg en visjon om røtter som vokser inn i himmelen.

I «Objekter», fem dobbeltsidige sopolimer og «Sjulested», liten teltform, var sopolimen synlig, men i «—vi bor» og «—vi bygger», hus og tårn, var spikket bjørkeris uten vidjespenning brukt sammen med «glass» og tre. Fargebruken rødt og svart på treverket, det grønneaktige «glasset» sammen med de delvis hvitspikede bjørkekvistene, gir et nesten orientalsk preg til skulpturene.

Til slutt i prosessen, slik jeg oppfatter den, fremstår «Mange bjørker små» som en luftig, nesten spindelvektig labyrinth av hvite bjørkekvister. Idéen, motet og utholdenheten som prosessen fra sopolime til skulptur formidler, får meg til å minnes en liten pike som tross angst ikke kunne motstå fristelsen å lete etter et sukertøy i en lyngtue. Vepsene hun frykter var der, ble til sommerfugler.

Jorun Kraft Mo har utviklet og formidlet sopolimets språk med stor dristighet og befiende effekt.

Jorun Kraft Mo blant arbeidene sine på Neo-tradisjon. På veggen i bakgrunnen «Objekter», 1988, bjørk/vidje. I bakgrunnen til venstre «Mange bjørker små», 1988, bjørk/vidje, Jorun til venstre «Vi bor», 1988, og i forgrunnen «Sjulested», 1988, bjørk/vidje. (Foto: Anne Britt Kildvik)